

VASÁRNAP

JUBILEUMI 25 ÉVFOLYAM

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

„Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előzetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 5. féltre 4, negyedévre 2 P.

Külföldre egész évre 12, féltre 6, negyedévre 3 P.

A „kakastallasak”

a magyar csendőrök hatvan esztendővel ezelőtt, 1884 január elsején, kezdték meg felelősségteljes és fontos munkájukat: az ország rendjének, a törvény uralmának, az egyén biztonságának őrzését. Hatvan esztendője járják, hóban, fagyban, tikkszató hőségben és fullasztó porban a forgalmas országútakat, elhagyott dűlőket és sokszor életük kockáztatásával védik a falu rendjét, az ország nyugalalmát. Hatvan esztendő alatt a csendőrség intézménye korszerű fejlődésen ment keresztül és a szakemberek és illetékesek egyérműen állapítják meg, hogy a magyar csendőr szellemi színvonala is valóban magasfokú. A csendőr nemcsak a hatalmat jelképezi, képzettség dolgában is pompás a felszerelése. Érténie kell a joghoz, a büntető törvénykönyvhöz, a szolgálati szabályzat szigorú rendelkezéseinek pontos ismeretén kívül. Még egy nagy erénye és értéke van a csendőrségnek: annyira senki nem ismeri a nép lelkiületét, mint éppen a csendőr, aki, amfélént azt jól tudja, a falvak fiataljainak színe-javából kerül ki. Ez a körülmény a magyarságot annak, hogy a csendőr megértésével, jóindulattal kezeli azokat, akiket esetleg csak a véletlen, vagy egyéni gyengeségük tévelyített le az egyenes útról. A békés munka, a nyugodt termelés névtelen katonája a csendőr, akit megbecsüléssel, szeretettel és hálaival övez a falu népe.

Az iparcikk-ellátás

súlyos problémája a mezőgazdaságnak. A kérdés megoldása érdekében mélyreható intézkedések bevezetését határozta el a kormány. Intézkedéseiben azonban, — ahogyan azt az illetékes miniszterek hangsúlyozták, — a szociális szempontokat helyezik előtérbe. A kormány igen helyesen, nem hajlandó a beszerezhető iparcikkek mennyiségét a beszolgáltatott pontok számához kötni, mert hiszen ez annyit jelentene, hogy aki sokat tud termelni, — akár azért, mert nagyobb földön és kedvezőbb körülmények között gazdálkodik, akár mert jobb termése volt, — sok iparcikket szerezhetne be, míg a szegény ember, akit — ahogyan a közmondás mondja: — még az ág is húz, iparcikkek nélkül maradna. Az iparcikk-ellátás terén egyetlen szempont érvényesül: a tényleges szükséglet. Az iparcikket elsősorban, akinek nincsenek tartalékai, aki valóban rá van szorulva iparcikkekre, hogy termelhesse. Csak helyesen tudjuk ezt az álláspontot és bizonyára ország-szerte örömmel és megelégedéssel fogadják a rendelkezéseket.

A gazdák május 31-ig kérhetik, hogy beszolgáltatási köteleességüknek más csoportba sorozott terménnyel telessenek eleget

A közellátásügyi miniszter tudvalevően a múlt év augusztusában kiadott 116.580/943. sz. rendeletével megengedte, hogy

ha a gazdának a háztartási és vetőmagszükséglet levonása után nincs elég gabonája a beszolgáltatásra, kenyérgaboná helyett a zsirbeszolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítható termény vagy termék beszolgáltatásával tegeyen eleget kötelezettségének. Aki pedig a II. csoportba sorozott — (a zsirbeszolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítható) — terményekből és termékekből sem rendelkezik elég mennyiséggel, kérheti, hogy a III. csoportba sorozott, úgynevezett szabad választású terménnyel telessen eleget köteletségének.

Megengedte a hivatkozott rendeletben a miniszter azt is, hogy aki árpa- vagy kukoricabeszolgáltatási köteleességének nem tud eleget tenni, ezek helyett kenyérgabonát szolgáltatathasson be.

Ha erre is képtelen, árpa és kukorica helyett is szabad választású termények beszolgáltatásának engedélyezését kérhette.

A kedvezmény engedélyezése iránti kérvényt 1943. szeptember 30-ig kellett benyújtani.

A Budapesti Közlöny február elseji száma közölte a közellátásügyi miniszter 102.300/1944. K. M. számú rendeletét,

amely újból engedélyezi ennek a kedvezménynek az igénybevételét; a kérelmeket május hó 31-ig kell benyújtani. Az engedélyt, ha a gazdálkodó szántóterületének összes kataszteri tiszta jövedelme tíz aranykoronánál nem nagyobb, nyilvántartó hatóságától kell kérnie a gazdának. A kérelem dolgában ez esetben a nyilvántartó hatóság — szükség esetén a közellátási bizottság meghallgatásával — végérvényesen határoz. A 10 aranykoronánál nagyobb kataszteri tiszta jövedelemmel bíró gazdák, nyilvántartó hatóságuk útján a közellátási kormánybiztostól kérhetik a kedvezmény igénybevételének engedélyezését.

Felemelték a mezőgazdaság vasellátását

Ócskavas ellenében adják ki majd az új kerékráfokat és patkóvasat

A Falú-Gazdaszövetség tag-szervezetei és gazdakörei sorra tették panasz tárgyává, hogy a gazdaságukban — mellőzhetetlenül szükséges vasanyagokat — nem tudják a gazdák megkapni, így főként kerékráfban, patkóvasban mutatkozik egyre nagyobb hiány. Az illetékes ténylezők ezzel a panasszal szemben hivatkoznak arra a tényre, hogy a vasárúk előállításához szükséges ócskavas egyre kisebb mennyiségben áll rendelkezésre; ebben a cikkben teljesen megszűnt a behozatal, az országban megszervezett vasgyűjtő-akció pedig — éppen a mezőgazdaság körében — nem találkozott a várt megértéssel. Ezzel a megállapítással szemben mezőgazdasági körökben rámutattak arra, hogy

a gazdánál összegyűjtött ócskavasnak a gyűjtőhelyekre való beszállítása lényegesen nagyobb költséggel és a meglévő kerékráf és patkóvas tetemesebb kopásával járna, mint amennyit a beváltásai ár jelent.

A beérkezett észrevételek, kérelmek és igények alapján az illetékes anyaggyártóipari hatóságok nagyjelentőségű újítás bevezetését határozták el. Elsősorban is,

már az 1944. év január elsejétől lényegesen felemelik a mezőgazdaságnak szánt vasanyag, elsősorban a kerékráf és patkóvas mennyiségét,

amelyet továbbra is az eddigi jegyrendszer szerint fognak ki-

osztani. További újítás lesz az, hogy

a jövőben az új vasárúk kiszolgáltatását összekapcsolják a gazdánál összegyűjtött értékes ócskavas beszolgáltatásával. Az elhasznált ráfvasak, megmaradt ócska patkóvasak, használhatatlanná vált öntöttvas gépalkatrészek beszolgáltatása ellenében fognak csak a kovácsok új vasalást tenni a kocsira, a lovak lábára.

Az erről kiadandó rendelet pontosan meghatározza majd, hogy mennyi ócskavasat kell egy-egy

esetben beadni. Ilyenformán a mezőgazdaságnak azt a kívánságát is teljesítik, hogy a nála összegyűjtött ócskavasat új vasárúra válthassa be.

A szegődményes iparosokkal rendelkező gazdaságok vasanyagszükségletének kielégítését a jövőben a kerületi mezőgazdasági kamarákon keresztül biztosítják. A szegődményes iparosokkal rendelkező gazdaságok a kerületi mezőgazdasági kamaráknál jelentik be, hogy mennyi a gazdaság szántóterülete és mennyi a vasalt lovak és szekerrek száma.

FALU-GAZDASZÖVETSÉG

A Megyeresi Gazdakör (Komárom megye) legutóbb beküldött jelentésében részletesen beszámol a kör munkásságáról; sajnálkozással jelenti, hogy a hetenként rendszeresített összegjöveleket a legutóbbi időben, tüzelehiány miatt megtartani nem tudják.

Tolmácsolja a gazdakör elnöksége a gazdákhoz azt a kérését, hogy a Falú-Gazdaszövetség központja hasson oda az illetékes ténylezőknek, hogy a gazdátársadalom megjelölő áron ruházati cikkekhez juthasson. Rámutatnak arra, hogy

a gazda nem kímélheti cipőjét, ruháját a termelő munka közben, viszont cipőre, ru-

hára feltétlenül szüksége van, hogy az ország érdekében fontos termelő munkát elvégezhesse.

Itt említjük még meg, hogy a gazdakör *eséplőgarntúra* beszerzését határozta el, sajnós, az anyaghiány miatt a helyes terv megvalósítása késést szenved.

*

A Zsemlekesi Gazdakör (Komárom megye) évi jelentésében vitéz Kovács Károly ezüstkalászos gazda, elnök örömmel számol be arról, hogy a cseh telepítési községben a gazdakör taglétszáma állandóan emelkedik. A tagok sorában egy aranykalászos és 42 ezüstkalászos gazda van.

Megemlékezik a jelentős a gazdák által megszervezett és szép sikerrel járt *burgonya-vetőmag-akcióról*; örömmel közlik, hogy

a gazdák a Komárom-megyei Gazdasági Felügyelőség közbenjárásával 1400 pengőért vetőmagtisztító gépet vásárolt, amelyhez az állam 500 pengő segélyt folyósított.

A géppel már az őszerk 342 q gabonát tisztítottak.

A zsemlekési gazdák szívesen térnének át a *silógazdálkodásra*, sajnos, azonban a közsgben semmiféle hajtóerő nem áll rendelkezésre. Prósen érik a hiányt egy *cséplőgáritárnak*, — a közsgbe csak akkor jön cséplőgép, amikor a környéken már végeztek a csépléssel, — *daráló* típus a közsgben és így mindent a szomszéd közsgbe kell átszállítani darálás végett.

A nagy nehézségek ellenére is szép sikerrel dolgozó és a haladást szolgáló gazdákör közli végül, hogy havonta kétszer tart tag-összejövetelt.

A **Bakonycsorneyi Faluszövetség** (Veszprém megye) január hó 10-én tartotta évi rendes közgyűlést, amelynek során a tisztikar újrávalását is megvitették. A közgyűlés elnöke egyhangúlag *Balog Imrét*, jegyzővé *Dreska Józsefet*, pénztárosnak *Szente Ferencet* választotta. Az elnök ezután beszámolt a szép sikerrel működő *magtisztító-gépszövetkezet* munkásságáról.

A felszólalók a gazdaközönségnek azt a kívánását fejezték ki, hogy

a saját szükségletük fedezésére kender termelni akaró gazdákat is juttassák *vetőmaghoz és műtrágyához*. Ha a gazdák számára lehetővé tennék, hogy saját céljaikra kender termeljenek és dolgozzanak fel, ez nagymértékben hozzájárulna a textilanyaghiány enyhítéséhez.

A **Falu-Gazdaszövetség** központja természetesen ezt a kérést is, mint a *tagszövetségei részéről megnyilatkozó kívánásokat általában, magáévá tette és illetékes helyen lépéseket tesz azoknak kedvező elintézése érdekében.*

Illésházán, ebben a csallóközi kisközségben egy évvel ezelőtt alakult meg a Gazdákör, amely a napokban megtartott közgyűlésén biznyságot nyújtott róla, hogy

egy jól vezetett Gazdakör ilyen rövid idő alatt is elérheti azt az eredményt, amit a gazdatársadalom a tömörüléssel maga elé tűzött.

Nagy Gyula elnök, közsgégi bíró nyitotta meg a közgyűlést, meglez szavakkal üdvözölte a Falu-Gazdaszövetség képviselőit, megjelent *Kovács János* titkárt, valamint a közsg gazdaszövetségét. Beszámolójában felsorolta azokat az eredményeket, amiket egy év alatt elért a Gazdakör.

Az **Illésházi gazdák**, a Gazdakör révén résztvettek különféle akciókban, ú. m. siló-építkezéseket végeztek, *vetőmagakcióba* szervezkedtek be, *műtrágya, apaállatok beszerzésére* szervezkedtek, *gépakciót* folytattak. A felállított kísérleti körzeteket *Csifári Zoltán* gazdaköri jegyző intézte nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel nemcsak *Illésházán*, hanem a szomszéd községekben is.

A pénztári jelentés után felkérte *Kovács János* titkárt, fejeze meg észrevételeit a Gazdakör munkájáról.

— A beszámolóból látom — kezdte beszédét *Kovács* titkár, — hogy

az egyéves működés alatt olyan munkát végeztek és olyan eredményt értek el, amit a **Falu Gazdaszövetség**, mint országos központ, a legnagyobb elismeréssel vett tu-

domásul. Örülünk, hogy ezt a munkát és eredményt öntudatos összefogással és erős magyar akaráttal érték el, ami bizonyítja, hogy csakis ez az egyetlen út, amin a magyar gazdatársadalomnak haladni kell. Legyen ez az eredmény példamutató, hogy kövessék a szomszéd községek gazdái is, hogy a közös munkában minden magyar egy célt lásson és mindenki érezze, hogy egy táborba, egy családba, a magyar nép családjába tartozik.

Nagy Gyula elnök megköszönte *Kovács János* titkár huzdító szavait, továbbá köszönetét fejezte ki *Csifári Zoltán*nak, a Gazdakör agilis és fáradtságot nem ismerő jegyzőjének, valamint minden tagjának azért a lelkes támogatásért, amiben részesítették.

Gyűlés után a Gazdakör asztaly- és lánthatagzata megvendégelte a résztvevőket.

Hatályba lépett az egyszeri hadkötelezettségi adóról és a rendkívüli hadiadóról szóló törvény

Kiknek kell fizetniük a két újfajta adót?

(Második közlemény)

A VASÁRNAP előző számában ismertettük a január elsején hatálybalépő 1944. évi III. t.-c. első részét, amely az egyszeri hadkötelezettségi adóra vonatkozik. Az alábbiakban közöljük a

Kiknek kell és mennyi rendkívüli hadiadót fizetni?

A törvény II. fejezete a *rendkívüli hadiadóról* intézkedik és kimondja, hogy amennyiben a honvédelmi törvény alapján a kivételbe hatalom idején jelentős mértékben kerül sor tartalékosoknak és póttartalékosoknak tényleges katonai szolgálatra való behívására, vagy honvédelmi munka igénybevételére,

a kormány ennek az állapotnak a tartamára, valamely naptárral meghatározott időponttól kezdve rendkívüli hadiadókat fizetését rendelheti el, amelynek lerovására minden Magyarországon lakó férfi kötelez, ak 24 életévét már betöltötte, de 70. életévét még nem haladta túl.

Montések a rendkívüli hadiadó adó a honvédség és a esendőség hivatásos állományának tényleges szolgálatában álló tisztak, tiszteltesek és legénység, továbbá a rendőrség és pénzügyőrség tisztelvényei, altiszteji és legénysége, az I., II., III. járadékosztályba sorozott hadirokantak és a katonai ellátási törvény hatálya alá tartozók, továbbá kik Budapesten havi 30 pengőnél, az ország egyéb helyein 20 pengőnél nagyobb lakbért nem fizetnek, vagy amennyiben saját házukban laknak, amely legfeljebb egy lakószobából és a hozzátartozó konyhából és mellékhelyiségekből áll, úgyszintén a napszámok és az adó kivételéhez való jog kezelését követő január havának első napjától számított 3 év elteltéig azok, akik egyszeri hadkötelezettségi adó alá esnek, végül a külföldi állampolgárok.

A rendkívüli hadiadó mértéke egy-egy évre a következő: I. ha fizetésre kötelezett a jövedelemadónak is anyanya, a rendkívüli hadiadó kivételének évében a jövedelemadó kivételénél alapul vett jövedelem után 4500 pengő jövedelemig 0,6%.

4500 pengőn felül 6000 pengő jövedelemig 1,0%.

6000 pengőn felül 12000 pengő jövedelemig 1,2%.

12000 pengőn felül 18000 pengő jövedelemig 1,4%.

18.000 pengőn felül 24.000 pengő jövedelemig 1,6%.

24.000 pengőn felül 30.000 pengő jövedelemig 1,8%.

30.000 pengőn felül 40.000 pengő jövedelemig 2,0%.

40.000 pengőn felül 60.000 pengő jövedelemig 2,4%.

60.000 pengőn felül 90.000 pengő jövedelemig 2,8%.

90.000 pengőn felül 120.000 pengő jövedelemig 3,4%.

120.000 pengőn felül 4%.

Ha pedig a fizetésre kötelezett a jövedelemadónak nem anyanya, vagy ha anyanya is, az előző pont alapján megállapítható összeg kevesebb, mint amennyi a jelen pont alapján jár, úgy a rendkívüli hadiadó mértéke egy-egy évre az állandó lakása után tényleg fizetett lakásbér, illetőleg az arra megállapított haszonérték alapján

a) korlátozás alá eső lakásbér, illetőleg haszonérték alapulvétele esetében:

az évi 900 P-t meg nem haladó lakásbér (haszonérték) 2%-a,

ennél magasabb, de évi 1200 P-t meg nem haladó lakásbér (haszonérték) 4%-a,

ennél magasabb, de évi 2400 P-t meg nem haladó lakásbér (haszonérték) 6%-a,

ennél magasabb, de évi 3600 P-t meg nem haladó lakásbér (haszonérték) 7%.

ennél magasabb, de évi 4800 P-t meg nem haladó lakásbér (haszonérték) 8%-a,

ennél magasabb, de évi 6000 P-t meg nem haladó lakásbér (haszonérték) 9%-a,

az évi 6000 P-t meghaladó lakásbér (haszonérték) 10%-a;

b) első ízben történő bérbeadás alkalmával korlátozás alá nem eső lakásbér esetében:

az évi 900 P-t meg nem haladó lakásbér 1%-a,

ennél magasabb, de az évi 1200 P-t meg nem haladó lakásbér 2%-a,

ennél magasabb, de az évi 2400 P-t meg nem haladó lakásbér 3%-a,

ennél magasabb, de az évi 3600 P-t meg nem haladó lakásbér 5%-a,

ennél magasabb, de az évi 4800 P-t meg nem haladó lakásbér 7%-a,

ennél magasabb, de az évi 6000 P-t meg nem haladó lakásbér 8%-a,

az évi 6000 P-t meghaladó lakásbér 8%.

Több állandó lakás esetén a lakbérre összekezdés megállapított kúlesot kell alkalmazni. Lakásbér alatt a fizetésre kötelezett által, akár fő-, akár albérlet címen fizetett bért kell érteni, aki családtagként másnak a lakásában bérfizetés nélkül lakik, annak lakásbérének a teljes bér aránylagos hányadát, de legfeljebb az egy lakószobára eső bért kell alapul venni. Az így kiszámított lakásbér, ha a fizetésre kötelezettnek egy-nél több gyermek van, annyiszor 10%-kal csökkentett összegben kell számba venni, ahány törvényes, törvényesített, mostoha- vagy örökbefogadott kiskorú gyermek tartozik a fizetésre kötelezett háztartásához, feltéve, hogy az ilyen gyermeknek nincs önálló keresete. Viszont, ha a fizetésre kötelezett a 30. életévét betöltötte és nincs háztartásában olyan családtag, akinek jövedelmét az ő jövedelméhez kellene számítani, a fentiek szerint számított lakásbért kétszeres összegben kell számításba venni. Annak a terhő, aki vitézségi érem, Károly-csapátkereszt, kardos és koszorús tűzkereszt, vagy sebesülési érem viselésére jogosult, továbbá a Mária Terézia-Rendnek, vagy saját érdemei alapján a Vitézi Rendnek tagja, továbbá, aki a IV. járadékosztályba sorozott hadirokant, a fenti előírások szerint kiszámított rendkívüli hadiadót 50%-kal csökkentett összegben kell kivetni.

Ha valaki a rendkívüli hadiadó fizetésére megállapított kezdeti időpont után legalább 3 hónapon át teljesít katonai szolgálatot vagy honvédelmi munkát, az elbocsátását követő időre 50%-kal csökkentett összegben kell rendkívüli hadiadóját megállapítani.

A rendkívüli hadiadót a fizetésre kötelezett lakása szerint illetékes m. kir. adóhivatal rója ki és megállapított rendkívüli hadiadó mindaddig változatlanul fennmarad, míg vagy a fizetésre kötelezett nem kéri annak új megállapítását, vagy a m. kir. adóhivatal ezt hivatalból el nem rendeli. Ha a rendkívüli hadiadó egyéni összege nem haladna meg a 6 pengőt, úgy annak kivételét mellőzni kell. Törőmni kell a rendkívüli hadiadót, ha a fizetésre kötelezett meghal, vagy 70. életévét betölti, a fizetési kötelezettség alól e törvény 14. §-a értelmében mentesül, ha egyeneségbeli elsőfokú lemenője, vagy felmenője hősi halált halt, vagy ha bármilyen tényleges katonai szolgálatot, vagy honvédelmi munkát teljesít, kivéve a honvédelmi törvény 90. §-a alapján valamely üzemnél, vagy vállalatnál való visszatartás esetét. A törlesnek az ok bekövetkezését követő hónap első napjától van helye. A rendkívüli hadiadót az állami egyenesadókkal együttesen kell könyvelni és kezelni.

Fellebbezés módja

Az egyszeri hadkötelezettségi adó és a rendkívüli hadiadó tárgyában hozott

adóhivatali határozatok ellen a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az illetékes pénzügyigazgatóságához lehet fellebbezni és a pénzügyigazgatóság határozata ellen annak kézbesítését követő 15 nap alatt halasztó hatály nélkül a közigazgatási bírósághoz lehet panasszal élni.

A rendkívüli hadiadót 1944 január 1-től kezdve, továbbá rendelkezésig az állami egyenesadók együttesen kell fizetni. Az egyszeri hadkötelezettségi adó kivétel céljából a törvény 11. §-a értelmében bevallást kell adni, amelynek alapján az adóhivatal veti ki az adót.

Nem gazdaságos a sertés baromfitenyésztés a törvényesen védett

ÁKOSHEGYI BAKTÉRIUMÖR

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII., Dorányi-utca 91, I.sz. 2/a

Árak demyona ab Budapest

5	10	15 liter
16 50	31 50	46 0 P

a pénz előzetes okulásánál 50 f levonandó

LÉGOLTALMI TUDNIVALÓK RÁDIÓ

Mi a teendő, ha vasúton vagy hajón ér a légiriadó?

Hétfőn, február 7-én.

12.10 órák: Rádiózenekar. 14 órák: Cigányzene. 15 órák: Melles Béla-zenekar. Közben 15.30 órák: Előadás. 16.20 órák: Táncezené 17 órák: Előadás. 17.20 órák: Hanglemezek. 18 órák: Kosztolányi anthológia. 19 órák: Dalnét. 21.10 órák: Könyvűzené. 22.40 órák: Tánce- és filmadatok.

Kedden, február 8-án.

12.10 órák: Szórakoztató zene. 14 órák: Rádiózenekar. 15 órák: Rendőrzenekar. 15.30 órák: Gyermekdelután. 16.20 órák: Hanglemezek. 17 órák: Táncezené. 17.40 órák: Móra Ferenc emlékest. 18.20 órák: Előadás hanglemezekkel. 19 órák: Felolvasás. 19.45 órák: Rádiógyűveg. 21 órák: Hanglemezek. 22.40 órák: Mesternüvek.

Szerdán, február 9-én.

12.10 órák: Postászenekar. 14 órák: Légierők zenekara. 15 órák: Szórakoztató zene. 16.20 órák: Muzsikál zenei lexikon. 17 órák: Magyar nóták. 18 órák: Honvédek műsora. 19 órák: Rádióhangverseny. 19.40 órák: "Randevű". Színmű. 20.40 órák: Budapesti Hangversenyzenekar. 21.10 órák: Előadás. 21.30 órák: Hanglemezek. 22.40 órák: Jókendű dallamok.

Csütörtökön, február 10-én.

12.10 órák: Katonazenekar. 14 órák: Művészlemez. 15 órák: Cigányzene. 15.30 órák: Közművelődési előadás. 16.20 órák: Táncezené. 18 órák: Kamarakórus. 17.20 órák: A Földművelésügyi Minisztérium előadása. 17.40 órák: "Szárnyal a dal". 18.30 órák: "A mi kis városunk". Közvetítés a Vicszinházból. 21.10 órák: Népszöri nyitányok. 22.40 órák: Rádiózenekar.

Pénteken, február 11-én.

12.10 órák: Szórakoztató zene. 14 órák: Szalonötös. 15 órák: Filmadatok. 15.30 órák: Kamarazenekar. 17 órák: Olaszországi képeskönyv. 18 órák: Német hallgatónak. 18.20 órák: Nándalfók. 19 órák: Rádiózenekar. 20.40 órák: Elbeszélés. 21 órák: Táncezené. 21.30 órák: Csevegés. 22.40 órák: Finn zene.

Szombaton, február 12-én.

12.10 órák: Szórakoztató - muzsika. 14 órák: Szalonzene. 15 órák: Táncezené. 15.30 órák: Dalok. 16 órák: Postaműzika tanácsadó. 16.20 órák: Szalonzene. 17 órák: Cigányzene. 17.30 órák: Versek és énekszámok. 18 órák: Táncezené. 19 órák: Hangképek innen-onnan. 19.30 órák: Részletek: A kis Grizett c. operettből. 21 órák: "A tenger". 22.40 órák: Hanglemezek.

Vasárnap, február 13-án.

7.30 órák: Szózat. Reggeli zene. 8.15 órák: Hírek. 8.30 órák: Öszinte beszéd. 9 órák: Görögkatolikus egyházi ének és szentbeszéd. 10 órák: Egyházi ének és szentbeszéd. 11 órák: Evangélikus istentisztelet. 12.15 órák: Leventefelóra. 12.55 órák: Rádiózenekar. 14 órák: Művészlemez. 15 órák: A Földművelésügyi Minisztérium előadása. 15.45 órák: "Mindenből mindenkinél". 17 órák: Zongoraszmok. 17.20 órák: Előadás. 17.40 órák: Hanglemezek. 18 órák: "Két háború között". 19 órák: Harsányi Zsolt emlékest. 20 órák: Könyvű zene - könnyű percek. 22.40 órák: Zenekari művek.

BUDAPEST I.: Február 10-én, csütörtökön, 17.25 órák: Salacz László dr.: "A SZÓLÓ MAI TRAGYÁZASA". - Február 12-án, vasárnap, 15 órák: 1. Mócsy János dr.: "MÉRGEZÉSEK HÁZIALLATAINKON". - 2. Sass Gábor: "A VETŐGEP KEZELESE".

BUDAPEST II.: Február 8-án, kedden, 18.30 órák: "MEZŐGAZDASÁGI FELORA". - Február 12-én, szombaton, 18.30 órák: "MEZŐGAZDASÁGI FELORA".

A világháború alfajult légítámadásainal szemben való védekezést már megtanulta a polgári közönség is. Pontosan tudja mindenképp, hogy mi a kötelessége saját maga, a családja és a közönség érdekében, amikor megszólalnak a légiveszélyt jelentő szírek. Tudja mindenképp, hogyan kell viselkedni, ha odahaza a hivatalban villamoson, taxin vagy akár milyen helyen éri a riadó. Egy kérdés azonban kissé bizonytalan még az emberek előtt, mégpedig az: **mi a teendő, ha a légiriadó, vagyis az ellenséges repülőgépek támadása akkor közelkedik be, amikor éppen vasúton vagy hajón utazik.**

Erről a kérdéssel közöl igen érdekes cikket a *Magyar Vasút és Közlekedés* című lap. A cikk szerint légiveszélyes időkben, ha nincs is szó közvetlen riadóról, az utazni szándékozót ne kísérje ki családtagjai vagy barátai a pályaudvarra. A pályaudvarokon ugyanis nem lehetnek olyan övöhek, hogy nagy tömegekkel hirtelen befogadhasanak. Így például a Nyugati pályaudvaron négyezer főt, a Keleti pályaudvaron kétezeröttszáz főt helyezhetnek el mindössze az övöhelyen. Kelenföldön, a Déli pályaudvaron valamint egyéb állomásokon csupán megfelelő futóárkok állanak ren-

delkezésre.

Ha riadó esetén vonaton vagyunk és kint járunk már a vonalon, húzódjunk a kocsifalak mellé vagy fekdjünk le a padlóra, hogy az esetleg ablakra irányított géppuskatűz elől meneküljünk.

A nyílt vonalon megtámadott és megállt vonalnál az utasok széledjenek szét jó messzire a sínpártól és igyekezzenek bokrok és fák mellett rejtve maradni. Nem kell megijedni az elváltozástól, mert a légiveszély elmúltja után a vonat megvárja az utasokat, ismét felszeli őket, s csak ha mind együtt vannak, indul tovább.

Ha a vasúti állomás, ahova a vonat éppen befutna légiriadó alatt áll, akkor a vonat kint a pályán megáll, s az utasoknak itt kell leszállva lennének rejtekbevet keresniük.

Hajón való utazásnál a riadó ne okozzon fejesztet ijedelmet. Nem szabad ide-oda rohanni, mert a hajó könnyen elveszti egyensúlyát és nehézség lesz a vezetése. A légiriadóra a hajók a part mellé állanak a legénység a mentőeszközökkel kereszti a kiszállást részint esónakkal, részint járódeszkákkal biztosítják. A légiveszély elmúltával ismét behajózzák az utasokat.

A templomok légoltalma

Seredi Jusztinián bihoros-hercegrímás most közölte a honvédelmi miniszter rendeletét a templomok légoltalmának újabb szabályozásáról. Ezentúl a templomok a III. légoltalmi csoportba tartoznak, de minthogy azokat a megszervezés szempontjából nem lehet az e csoportba tartozó lakóházakkal egy elbírálás alá vonni, a miniszter különleges rendelkezéseket léptet életbe. A templomok tartozkodók részére övöhelyeket létesíteni általában nem kell. Természetesen ennek következményeként az egyszerű és szigorú lévedelmi készülécek idején a templomok tömegforgalmát a közlekedés rendelkezésre álló övöhelyekre mérten korlátozni fogják, illetőleg be fogják szüntetni. A templom használati idején kívül eső időben csak a tűzvédelemről kell gondoskodni és megtenni az erre vonatkozó előkészületeket és a templom közelében lakó lakosokból és alkalmazottakból meg kell szervezni a templom tűzvédelmi szolgálatát, amelynek tagjai csak riadó ese-

tén lépnek szolgálatba. Elsőtétést csak akkor kell a templomban a lakóházakhoz hasonlóan megszervezni, ha valamely istentisztelet ideje belesik az elsőtétés elrendelt idejébe. Az egyházközseg erre alkalmas tagjaiból meg kell szervezni a riasztóegységet, rendfenntartó és mentőszolgálatot. Riasztás esetén a riadót az istentiszteleten résztvevőkkel az előírt szöveg szerint kell közölni. A szöveg a következő: *"Légvédelmi riadó van. Mindenki örízze meg nyugodtan és a kijelölt rendfenntartó közegek irányítása mellett hagyja el a templomot és azon kívül keressen menedéket. Aki akar, továbbra is a templomban maradhat. Ne tolongjunk, nyugodtan hagyjuk el a templomot."* A rielelet részletesen intézkedik a rendfenntartás különböző módozatairól. A bihoros főpásztor szükségesnek tartja, hogy amennyiben a riasztás szentmise, vagy egyéb ájtatosság közben történik a papság a funkciót mindaddig folytassa, míg a hívek a templomtól el nem hagyják.

Új rendelkezés a kézi- és betétesomagok, valamint a pénz postai feladásáról

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint február 1-étől kezdve a belföldi forgalomban az egy postatárványdíj feladható összege, valamint az utánvételi összeg valamely határa az eddigi 1200 pengő helyett 2000 pengő. A postatárványdíj 1000 pengőn felül 1500 pengőig 3 pengő, az utánvételi díj 3 pengő 10 fillér, 1500 pengőn felül 2000 pengőig a postatárványdíj 4 pengő, az utánvételi díj 4 pengő 10 fillér.

Ugyancsak február 1-től a kézi- és betétesomagok - a belföldi forgalomban - 1500 pengő nyilvántartott értékig belül erős papírdobozban, kívül pedig többretű csomagoló papírba burkolva is feladhatók a göngyöletet, a ládákat kivéve, esomó nélküli tartós kenderzsinnyel kell átkötöni. A zsineret a kereszteléseket csomóba kell kötni.

A küldeményre, valamint a zsinnyel végére annyi pecsétet, vagy olomzart kell alkalmazni, hogy megsértésük nélkül a tartalomhoz hozzáférni ne lehessen. A ládák-nál a pecsétet az illesztékekre kell tenni.

Rendelet a kukoricamolyleg egyéb kártevő rovarok irtására

A földművelésügyi miniszter a kukorica- és ciroknövényeket pusztító kukoricamolyleg elleni védekezést kötelezővé tette, azt hatáskör felügyelet alá helyezte és a sikeres védekezés érdekében a következőket rendelte el:

Minden birtokos köteles a kukoricaszárat törés után közvetlenül a föld színénél levágni, az előző év terméséből származó kukorica kóróját, csomáját és esutájait, valamint a tengerituskót, vagyis a kukoricaszárnak a földben maradt részét, továbbá a megszártva el-tett családmét, cirokszarat, (cirkórvó) és cirokszákát minden év május 1-ig felhasználni, vagy amennyiben azokat fel nem használta volna, azt a kukoricamolyleg pilléke kirepülésének megakadályozására alkalmas módon elraktározni, avagy megsemmisíteni.

Kerítés (sövény) készítése, tetőfedés, valamint a mezőgazdaság körében használatos egyéb építmények (csészuknyhó, kalibya stb.) létesítésére csakis egy évnél régebb kukoricaszárat, vagy cirok-kórót szabad felhasználni.

Aki a védekezésre vonatkozó rendelkezéseket teljesíteni elmulasztja, avagy a tilalmat megszegi, az a kihárást követ el és 600 pengőig terjedő büntetéssel büntetik.

Ahelyett, aki a védekezést elmulasztja, a fertőtlenítő eljárást a községi előjárásig a fél költségére köteles elvégeztetni.

ÁRRENDELETEK

Horgony- vagy horganyozott szemből készült edényárak ára

A Budapesti Közlöny január 30-i száma közölte a közellátásügyi miniszter 55.500/1943. sz. rendeletét a horganyból vagy horganyozott bádoglemezéből készült edények forgalmazási árának megállapításáról. Ezekben az árakban a nagy- és kiskereskedő haszna, szállítási és egyéb költsége benne van. Az árakon felül semmiféle emlen, semmiféle felszámítást nem lehet. Az árak a következők:

Vízveder, legalább 0.5 mm horganylemezéből 26, 28, 30, 32 cm nagyságban: 13.80, 16.20, 17.40, 19 pengő.

Mosófűtő 8, 10, 12, 15, 18, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60 literes: 11.80, 13.50, 16.50, 18, 20, 21.80, 24.40, 28.90, 33.60, 38.30, 39.90, 47 pengő.

Dézna 36, 40, 44, 48, 52 cm: 20, 23.60, 28.30, 30.90, 37 pengő.

Gömbölyű öntözőkanna: 3, 5, 8, 11, 13, 16 literes: 18, 20, 23, 24.70, 28.30, 31.80 pengő.

Övölis öntözőkanna 11, 13, 16 literes: 37.40, 42.40, 46.20 pengő.

Cepeldi kanna 4, 5, 6, 7, 8 literes: 21.50, 23.60, 26.20, 30.60, 33.60 pengő.

Medence 38, 40, 42, 44, 46 cm: 27.40, 30.60, 34.80, 39.20, 43.60 pengő.

Mosófűtőfedő 10, 12, 15, 18, 20, 25, 30, 35, 40, 45 literes: 5.60, 6.50, 7.40, 8.80, 9, 10, 11.80, 14.40, 16.20, 18.30 pengő.

Személlapát 26, 30 cm, fanyéllal: 8, 8.80 pengő, vasnyelű: 7, 8 pengő.

Mosótál 38, 40, 42, 44 cm: 13.80, 14.70, 15.60, 16.50 pengő.

Vásárok jegyzéke

Február 6., vasárnap. Jéskisér oák. Szikszó oák. - Február 7., hétfő. Akosfalva oák. Bácsalmás oák. Balassagyarmat oák. Bó oák. Fehérgyarmat oák. Feled oák. Fülel oák. Hatvan oák. Jászkisér oák. Kenderes oák. Körmen oák. Nyárárossziget oák. Nagysurány oák. Nyárádköszvényes oák. Pápa oák. Pásztó oák. Pécs oák. Póroszló oák. Sátoraljaihely oák. Somorja oák. Sopron lóvásár. Szikszó oák. Tarcsl oák. Tésó oák. Ungvár oák. Zalazentbalázs oák. kisebb áll. felh. a nélkül. Zalazentbalmhly oák. - Február 8., kedd. Balassagyarmat oák. Hatvan oák. Mogyaszó oák. Nagyfüged oák. Ógyalla oák. Pápa o. ló-és szm. vásár. Sátoraljaihely oák. Szatmár-

németi oák. Verebély oák. Zalaegerszeg hák. Zseliz oák. - Február 9., szerda. Alsóverecke oák. Bthardlőszeg oák. Csap oák. Csapod oák. Heves há. Jolsva oák. Kassa hák. Nagygyar oák. Nagysurány oák. Pápa o. se. vásár és ok. Rimaszombat hák. Szatmárnémeti oák. Vágsellye oák. Zagyvaréka oák. Zsibó oák. - Február 10., csütörtök. Bakonysernye oák. Csikszó oák. Csipkerek oák. Deveser hák. Diósgyőr hák. Kisáll. felh.ával. Dióviszló oák. Hajdudorog oák. Kaposmésó oák. Kovászna oák. Lővő oák. Mezőkövesd há. Nagyváros oák. Nagyzakács oák. Perbete oák. Putnok oák. Verebély ok. - Február 11., péntek. Csikszó oák. Homoródszentmárton oák. Szászréden o. lóvásár. - Február 12., szombat. Kiskunmajsa oák. Szászréden o. lóvásár.

* A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját közzétesse által indokolt esetben kivételesen át-helyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közlött adatokban, tehát kivételesen változások történhetnek.

KIADÓTULAJDONOS: "FALU" MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSÉG FÉLELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL SZERKESZTŐ: BARTOSS KÁROLY Alapítvány és Grafikai Intézet Rt. Budapest, Nagyvárosi út 3. Nyomdátlan felület: Károly István

Felemelték a hadisegély összegét

A Budapesti Közlöny január 30-i számában megjelent miniszteri rendelet módosítja a hadisegélyezésről szóló eddigi rendelkezéseket. A régi jövedelmi határok helyett új jövedelmi határt állapít meg, még pedig a 12.000-nél kisebb lakosságú községekben az eddigi 100 P helyett 120 P, a nagyközségekben és városokban a havi 130 P helyett 150 P és végül Budapesten és környékén a havi 180 P helyett havi 220 pengőt. A rendelet értelmében a segély összege is változik.

Budapest székesfővárosban és környékén a négy középiskolát végzetek, önálló iparosok és kereskedők feleség után 72 pengőt, más hozzátartozójuk után 30 pengőt, a többi bevonultak feleségük után 60 pengőt, egyéb hozzátartozójuk után 30 pengőt kapnak. Hadisegélyt csak az a bevonult kap, akinek hadköteles szolgálata egyhuzamban legalább 14 napra terjed.

A 12.000 lakosnál kisebb lélekszámú községekben a legalább négy középiskolát végzetek és az önálló iparos, kereskedő bevonultak feleség után, illetve, ha feleségük nem él, az első gyermek után 48 P, a többi hozzátartozó után fejenként 18 pengőt kapnak. Azok a bevonultak, akik négy középiskolát nem végeztek, illetve nem önálló iparosok vagy kereskedők, feleségük után 36 P, a többi hozzátartozó után pedig 18 pengőt kapnak.

Ugyanekés újra szabályozták a kisegítő szolgálatra bevonultak hozzátartozóinak hadisegélyezését. A honvédelmi miniszter rendeletében az eddigi 80 pengő jövedelmi határ helyett 100 pengőt, a havi 100 pengő helyett 120 és a havi 120 pengő helyett 140 pengőt állapít meg. Az új rendelet a kisegítő szolgálatra bevonultak 12.000 lakosnál kisebb lélekszámú községekben, feleség után 24 pengőt a többi hozzátartozók után 12 pengő hadisegélyt kapnak. A 12.000 lakosnál nagyobb lélekszámú községekben (városokban) feleség után 30 pengőt, többi hozzátartozó után 14 pengő hadisegély jár. A rendelet azt is kimondja, hogy hadisegély csak akkor jár, ha a kisegítő szolgálatra bevonultak ez a szolgálata egyhuzamban legalább 14 napra terjed.

A 12.000 lakosnál nagyobb községekben (városokban) a négy középiskolát végzetek, iparosok és kereskedők feleségük után 60 pengőt, a többi hozzátartozó után 24 pengőt, a többiek feleség után 48 pengőt, egyéb hozzátartozóik után pedig 24 pengőt kapnak.

Hideg februárt jósolnak a meteorológusok

A rendkívül enyhe téli kapcsolatok és a még hátralevő téli hónapok várható időjárására vonatkozóan Massány Ernő dr., a Meteorológiai Intézet ny. igazgatója a következő sajtónyilatkozatot tette az Új Magyarország munkatársának:

— Ez a mostani rendellenes időjárás különös meglepetést jelentett, mert a közönség olyan hideget várt, mint a többi esztendőknél, amikor minusz 10 és minusz 25 fok hideg telet élünk át. Ezzel szemben az a helyzet, hogy decemberben és januárban 15–20 fokos meleget mutatott a hőmérő, s olyan tavaszi lett az időjárás, hogy a növényzet általában fejlődésnek indult. Ez azért veszélyes, mert

ha jön egy hideg télutó, akkor a korai növényzet elpusztul.

A rendellenes időjárásnak az a magyarázata, hogy a sarki száraz hideg levegő nem tudott behatolni hozzánk, ezzel szemben az óceán és a Földközi-

tenger irányából meleg légáramlás történt. Egyébként az ilyen meleg időjárások nem ritkák, mert az utolsó száz évben tizszer is előfordultak. Természetesen tekintetbe kell még venni azt is, hogy itt nemcsak az északi hideg és a déli enyhe levegő küzdelméről van szó, hanem arról is, hogy hogyan honyolódnak ebbe a küzdelembe azok a légörvények, amelyek a föld körüli légterekben zajlanak. Ez függ minden attól, hogy a nap hőfoka milyen. Meg kell még mondjam azt is, hogy ezek a rendellenességek szabályszerűen jelentkeznek, mint ahogyan szabályszerűen mutatkoznak a napfoltok is. Körülbelül 11 éves periódusokban jelentkeznek ezek a rendellenességek.

Legutóljára 1929-ben volt enyhe januárunk, de utána erős hideg következett. Erre figyelmeztetni kell a gazdákat, hogy számojanak ezzel a lehetőséggel. A tapasztalat az, hogy ilyen erőteljes meleg hullám után, mint amilyen most volt, szélfordulás következik be, mégpedig rendkívül erős hideggel. Erre készüljünk fel.

HÍREK

A Kormányzó Úr a budapesti helyi önkormányzatok serlegvaesoráján. A Kormányzó Úr jelenlétében a budapesti helyi önkormányzatok 28-án este az Országos Tiszti, Kaszinóban az évente szokásos serlegvaesorán vett részt. Ebből az alkalomból vitéz Szombathelyi vezérezredes, a honvédevezérek főnöke, Mátyás király hadvezető géniuszát méltatta.

A Biosz jubilaris diszközgyűlést tart. A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége február 7-én délelőtt 1 órakor a budapesti kereskedelmi és iparkamara dísztermében jubilaris diszközgyűlést tart. Ugyanis huszoneg esztendővel ezelőtt, 1919 február 7-én alapították a BIOSZ-t.

Országszerte légoltalmi óvóhelyek kell létesíteni. A 129.300. számú honvédelmi miniszteri rendelet a légoltalmi óvóhelyek létesítésére és fenntartására vonatkozó kötelezettség kiterjesztéséről szóló honvédelmi miniszteri rendelet hatályát az ország egész területére kiterjeszti a egyúttal kimondja, hogy az e rendelet értelmében egyes városokban és községekben létesítendő házesoport-óvóhelyek kijelölésének és megkészítésének határidejét külön rendelet fogja megállapítani.

— A leventék másfélmillió pengőnél többet gyűjtöttek a Vöröskeresztnek. A leventeintézmény a Vöröskereszt kérésére tavaly is lelkesen kapcsolódott bele az országos gyűjtésbe s a most feldolgozott jelentésekből kitűnik, hogy a gyűjtés eredményeként befolyt 3.450.000 pengőből a leventék 1.764.000 pengőt gyűjtöttek, az összseredmény 32 százalékát tehát a lelkes fiatalok munkája teremte elő. A gyűjtővelkel és perselyekkel való gyűjtésen kívül a leventék igen sok helyen díszségeket, hírvérő zenés felvonulásokat adtak, s a gyűjtés technikai lenyolításánál nyújtott segítségükkel erősen hozzájárultak a sikerhez.

— Új bélyegeket hoz forgalomba a magyar posta. A kereskedelmiügyi miniszter a Vöröskereszt támogatására március 1-én 100 százalékos felárlal 20, 30, 50 és 70 filléres címletű postabélyegeket hozsát forgalomba. A bélyegeket körülán példányszámban a postahivatalok nemcsak sorozatban árusítják, hanem az egyes címleteket külön-külön is kiszágitják. A bélyegeket bárholva szelő postai küldemények bérmentesítésére március 1-ső napjától december 31-ig postai küldemények bérmentesítésére március 1-ső napjától december 31-ig postai növértékű erejéig használhatók fel.

Vitézségi érmek pótdíja. A honvédelmi miniszter újból szabályozta a vitézségi érmek pótdíját, eszerint a Bátorisági Eremmel havi 20, a Nagyvezüsti Vitézségi Eremmel legalább három ízben kitüntettek havi tíz, legalább két ízben kitüntettek havi öt pengő pótdíjat kapnak. A kis ezüst és Bronz Vitézségi Erem után pótdíj nem jár.

— A vagyonváltságbúza ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltságba fejtében fizetendő búza árat a földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg február 14-én megállapította meg. 40 pengőben állapította meg.

FERKO-OLAJ

Lószerszámot eszimat, bakanesot nuhit, feketit es tartossá tesz

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

A voltaképpeni harcoktól, az oroszországi, keleti és az olaszországi déli arcvonalról csak a már hetek óta leadott jelentések lényegét ismételhetők: az ellenség óriási erőfeszítéseket tesz, amelyek azonban, barmalms veszteségek közben összeomlanak a szívós német ellenálláson.

Az arcvonal-nélküli, diplomáciai és szellemi háború sem hozott egyelőre döntő eseményeket, de sok olyan dolog történt, aminek kihatása egyelőre nem tekinthető át. Így elsősorban tovább fejlődött a lengyel-szovjet ellentét, amely az angolszászokat is lassan meggyőzi a Szovjet voltaképpeni céljáról. A szovjet elbizakodottságában már odáig ment, hogy nyilatkozott a felajánlott amerikai közvetítést, Valamikor, a régi jó békevilágban hasonló — hogy enyhén mondjunk: — diplomáciai udvaratlanság akár háborús ok is lehetett volna két állam között.

Tovább folytatják az idegháborút is. Az angolszások most Spa-

nyolrorszagra összpontosítják minden erejüket. Amerika legutóbb már elhagyott a variátort rendelt el Spanyolország ellen. Spanyolország azonban ennek ellenére kitart eddig követelt selemességi politikája mellett.

Törökországban felvetették a gondolatot, hogy üljének össze kongresszusra a kisállamok és beszéljék meg, hogyan kempelik el Európa újajrendezését.

Hitler nagy beszédet mondott a nemzetiszocializmus hatalomra jutásának évfordulója alkalmából. Beszédében ismét rámutatott arra, hogy az elbizakodott és felkészült Szovjetek egyedül Németország győzelmé mentheti meg Európát. Németország győzelmé Európa fennmaradását, a bolsevizmus győzelmé Európa megsemmisülését jelenteni. Beszédében a meggyőződésének hangsúlyozásával fejezte be, hogy a háború Németország legnagyobb győzelmével ér véget.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 102. üzletévének zárószámadatai

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága Walko Lajos titkos tanácsos elnökelte alatt ülést tartott, amelyen megállapította az intézet 1943. évi 102-ik üzletévének zárószámadatait.

A zárószámadások megnövekedett üzletállományról számolnak be és 9.000.953,32 pengő tiszta nyereséget mutatnak ki az előző évi 8.389.699,77 pengő tiszta nyereségével szemben. Tekintve, hogy ez évben először nyert alkalmazást az elmúlt évben módosított alapszabályoknak az a rendelkezése, hogy az intézet alkalmazottai miatt a nyugdíjalapba történő befizetések nem a kimutatott nyereség terhére, hanem a mérlegben üzleti kiadásként kerülnek elszámolásra, az 1943. üzletévé nyeresége a fentiek szerint mutatkozó 61.253,55 P-vel szemben ténylegesen 1.159.926,91 pengővel nagyobb az előző évinél. A február 8-án délután 3 órára egybehívott közgyűlésen az igazgatóság javasolni fogja, hogy az előző évi 2.140.923,94 pengő nyereségátosztalati gyűjtést 11.141.877,26 pengő kivevő nyereségből osztalék fejében, úgy mint az elmúlt évi, részvényenként 6 pengő fizetessé ki.

vetkezeteinek, valamint az érdekékre tartozó vállalatoknak.

Az igazgatóság dr. Raisz György igazgatót ügyvezetői hatáskörrel ruházta föl; továbbá kinevezte osztályigazgatókká dr. Bernauer József, Cségo János és Remnauer János aligazgatókat; aligazgatókká: Euler Tibor, Lázár Dénes és dr. Molnár Dezső cégigazgatókat; cégigazgatókká: dr. Tass Béla jogügyi titkárt, vitéz Huszary Elemér, Nemeth László és Zsigly Lajos tisztségviselőket; főkönyvelőkké: vitéz Okos Béla, Ott Mihály és dr. Prillrády Artur főkönyvelőket megbízott főtisztségviselőket; jogügyi titkárrá dr. Fischer Pál tisztségviselőt; titkárokká: dr. Reményi Jenő és dr. Szűcs Jenő tisztségviselőket.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése január 31-én lejár, hogy a csatlolt behatolási lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap kiadásában fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: —
Negyedévre — 2.— P
Félévre — 4.— P
Égész évre — 8.— P

A VASARNAP kiadóhivatala, Budapest, V. Bátorhy-utca 24.

„TEXAS”

daralók, kukoricamorzsolók ismét kaphatók

Daráló vásárlásához igazolvány szükséges az őt, hogy az illető mezőgazdasági foglalkozást űz, vagy baromitenyésztő.

Arjékélt ingyen

KIRALY SANDOR gépészár Budapest, VI. Felsőerdősor 6.

GAZDAÉLET

Árphántolási engedély

A közellátásügyi miniszter 543.511/V. szám alatt körrendeletet intézett valamennyi közellátásügyi kormánybiztoshoz, amelyben tudatta velük, hogy

hozzájárul ahhoz, hogy a közellátási kormánybiztosok a törvényhatóságuk területén működő és árphántolással foglalkozó malmoknak engedélyt adhassanak arra, hogy gazdálkókkal ellátott gazdálkodók részére a gazdálkodók saját termései árpájából kizárólag saját háztartási szükségletük erejéig árpát hántolhassanak.

A malom az árpa hántolásáért felszámított hántolási díjat, mint vámat, amely azonban a hántolásra kerülő árpának legalább 12%-a kell, hogy legyen, természetben köteles a hántolató gazdától átvenni. Egyébként a hántolási díjat a helyi szokások szemelölt tartása mellett a malom üzemeltetője szabja meg. A malom üzemeltetője köteles az általa megállapított árphántolási díjat a malomban feltűnő helyen kifüggesztett táblán feltüntetni. A hántolási díjat minden egyes hántolható gazdával szemben kivétel nélkül egyforma mértékben kell felszámítani. A malom köteles az árpát hántolató gazdálkodókról nyilvántartást vezetni, a hántolatók nevének, lakóhelyének, gazdálkodói számának, a hántolásra átvett árpa, valamint az abból előállított termékek és melléktermékek, úgyszintén a vám mennyiségének feltüntetésével. A malom köteles a hántolás során előállított termékeket és melléktermékeket a hántolató gazdának teljes egészében kiszolgáltatni, a vám címén átvett árpát pedig a Gabonaforgalmi Központ utasítása szerint kell bejelenteni és jogosított kereskedőnek eladni.

A közellátási kormánybiztosok tartoznak ellenőrizni, hogy az egyes malmok a hántolási díjat a helyi szokásoknak és körülményeknek megfelelően állapították-e meg. A Gabonaforgalmi Központ illetékes kirendeltsége pedig időközönként köteles ellenőrizni, vajjon a malom pontosan vezeti-e nyilvántartásait a hántolatókról és pontosan felajánlja-e a hántolási díj fejében beszedett árpát vásárlásra jogosított kereskedőnek.

VIGYÁZZUNK, HOGY A SZARVASMARHAK, LOVAK, JUHOK NE EGYENEK VELETLÉNLEN MADZAGOT. Sokszor előfordul, hogy takarmánykötegeknél egy-egy darab spárga, kótel, vagy kótelék a takarmány között marad. A jószág nem veszi észre és megeszi. Ez sok bajnak az okozója és kényszerjavításokra kényszeríti a gazdát. Az ilyen kóteléket ugyanis emésztetetlen, megcsomósodik a gyomorban, oka lehet veszedelmes betegségeknek, minek következtében sokszor kimulik az állat.

— Ujvidéki halászlai szövzeti vezetőképző tanfolyam nyílik meg. A Délvidéki Halértékesítő Szövetkezet Ujvidéken halászlai vezetőképző tanfolyamot rendez. Az első tanfolyam február 13-tól 17-ig, a második pedig március

6-tól 9-ig tart. A tanfolyamon résztvesznek a Délvidéki Halértékesítő Szövetkezet tagszövetkezeinek tagjai, de résztvehet mindenki, aki halászlai szövzetkezet alakításával kíván foglalkozni. A tanfolyam ingyenes. Érdeklődni lehet a Délvidéki Halértékesítő Szövetkezetnél (Ujvidék, Hitler Adolf-utca 19.)

Módosították a legfontosabb termények beszolgáltatási határidejét

Az ezévi termelési és beszolgáltatási rendelet tudvalóvóan valamennyi terményre és termékre beszolgáltatási határidőt állapított meg azzal, hogy csak a határidőn belül beszolgáltatott termények számíthatók bele a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe. Ezek a határidők túlnyomórésztben már a múlt év folyamán lejártak.

A határidő után beszo-gáltatott terményeket is beszámítják

Azok a termények, amelyekre a határidő meghosszabbításával kapcsolatban kiadott rendelet intézkedései kiterjednek, a következők:

gabonafélék: búza, árpa, kétszemes, rozs, zab, köles, hajdina, kukorica,

rizs,

hüvelyesek: bab, lóbab, borsó, lenese, kopaszárpa, Viktória-, expressz, szegesborsó, mák,

olajmagvak: lenmag, napraforgómag, ricinusmag, repace és szójabab.

A rendelet szerint a gazdálkodó által a vásárlásra jogosított kereskedőnek vételre felajánlott fenntebb felsorolt termékeket a korábbi rendeletben megszabott és azóta lejárt határidők után is be kell számítani a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe.

Fontos intézkedése a határidőt módosító rendeletnek az, hogy

December hó közepén azután — ahogyan annakidején a Vasárnap megírta — 130.100/1943. K. M. sz. a. a közellátási miniszter új rendeletet adott ki, amely a legfontosabb terményekre és termékekre vonatkozó beszolgáltatási határidőket módosította. Erre vonatkozóan illetékes helyről az alábbi tájékoztatót adták ki:

az eredetileg beszolgáltatásra megjelölt időpont után eladott tételüket a prémium kiszámításánál is figyelembe kell venni.

Az új termelési és beszolgáltatási rendszer alaprendelete értelmében ugyanis azt a gazdálkodót, aki mindhárom irányú — tehát a kenyérgabonára, zsirra és szabdaválasztásuakra vonatkozó — beszolgáltatási köteleességének eleget tett, az ezen felül még teljesített többletbeszolgáltatás minden 100 búza egysége után az elszámolás időpontjában érvényes hatósági búzaár egyharmadának megfelelő összegű jutalomban kell részesíteni.

Az alaprendeletekben megállapított határidő után a beszolgáltatott kétszemes, búza, árpa és zab beszolgáltatásával kenyérgabonára vonatkozó beszolgáltatási köteleességet is teljesíteni lehet. Mivel az említett terményekre a gabonarendelet előírta, hogy azokat a cseplés befejezésétől számított 15 napon belül be

kell szolgáltatni, az eredeti határidőn ebben az esetben meghosszabbítottak kell tekinteni. Természetes, hogy ilyen esetben a nyilvántartó hatóságnak a szóbanforgó termények beszolgáltatásának elmulasztása miatt nem kell megtenni a feljelentést.

Az eredetileg megállapított határidő után eladott és a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítható árpa, zab, kukorica, repace, lenmag, napraforgómag, ricinusmag és szójabab beszolgáltatásával a zsirra vonatkozó köteleesség is teljesíthető.

A jogszabály alapján kötelező olajmagmennyiség beszolgáltatásának megtörténtét az alaprendeletben említett határidő elteltékor a nyilvántartó hatóság ellenőrizte s ha ennek a gazdálkodónak nem tett eleget, felszólította, hogy a beszolgáltatandó olajmagvakat 3 napon belül ajánlja fel a vásárlásra jogosított kereskedőnek. Az olajmagvak eladására 1943 november 30-án megállapított határidő meghosszabbítottan tekintendő s ilyen esetben a kihágás miatti feljelentést nem kell tenni.

Az említett határidő-meghosszabbítások mellett, határidő rövidítést is tartalmaz a rendelet, amennyiben

a beszolgáltatási köteleesség teljesítésére szánt gyeptőmögvakat 1944 március 31-e helyett február 28. napjáig kell valamelyi vásárlásra jogosított kereskedőnek felajánlani.

Meg kell végül emlékeznünk a cukorrépa- és takarmányrépa-mag beszolgáltatási határidejét módosító 100.900/1944. K. M. sz. rendeletről.

A gazdálkodó beszolgáltatási köteleességének teljesítésébe az a cukorrépa-mag volt beszámítható, amelyet megfelelően bejelentett termelési szerződés alapján — ha szerződés, vagy más magánjogi megállapodás korábbi időpontot nem állapított meg — legkésőbb 1943 december 31. napjáig vásárlásra jogosított vevőnek vételre felajánlott. Ugyancsak 1943 december 31-e volt a határideje a takarmányrépa-mag vásárlására jogosított kereskedő részére történő eladásnak.

Az új rendelet szerint a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe az a cukorrépa- és takarmányrépa-mag is beszámít, amelyet 1944 március 1. napjáig ajánlanak fel valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek.

A jogosított kereskedő készletjelentéssel kötelezettsége erre való tekintettel az alábbiak szerint módosul: a gazdálkodótól vásárolt cukorrépa-magról nyilvántartó hatóságunkint készített kimutatását 1944 március 15-ig köteles megküldeni az egyes gazdálkodók nyilvántartó hatóságának. A megvásárolt cukorrépa-mag összes mennyiségét pedig 1944 április 1. napjáig kell bejelenteni a Közellátási Hivatalnak.

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK Zsírolvasztás, zsírmegóvás, zsírjavítás

A magyar konyha mindig megbeszélte s bőven használta a zsíradékot, most azonban, hogy csak kiadagolt mennyiségben juthatunk hozzá, különösen beesben tartja a háziasszony. Olyan bázartásban, ahol máskor úsztak a zsírban, megtörténik az a példátlan eset, hogy a zsíros lábst nem mossák ki, hanem amint megürül, mindjárt más ételt főznek benne, hogy a bennmaradt és rátapadt kis zsíradék se vesszen kárba. Jól is van ez így, ha megtanulunk takarékoskodni egy kicsit, mert ez az erény a konyhai használatra eddig nem igen ismertük.

Nézünk tehát, hogy a zsír kiolvasztásánál, elraktározásánál milyen szempontokra kell tekintettel lennünk, hogy a károsodástól megóvjuk magunkat. Említettük már, hogy a szalonnát vagy hajat kisebb darabokra aprózunk fel és alacsony hőmérsékleten (38–40 C fokra), tehát a tűzhely legkevésbé fűlött szétén olvasszunk ki. Így kapjuk a főfőhár és tisztított zsírt, amelyet leghevesebb zománczott bádógból készült bádóban vagy kőedényben raktározni.

Az avasodás megakadályozására nálai,

a zsírt a levegő behatásától kell megóvni. Ezért lehetőleg olyan erényt használjunk fel hosszabb ideig való eltartására, amelyet a zsír színiültig megtölt. A bádóba töltött zsírt gyengén és óvatosan keverjük meg egyszer-kétszer, míg a dermedés beáll. Ez azért szükséges, nehogy repedések maradjanak benne, amelyek az levegő nyomulhat a zsír belsejébe.

A zsír kiolvasztása után visszamaradt tepertő még igen sok zsírt tartalmaz. Ezt kissé megpirítva, kenyérral vagy pogácsába sütvé szokták fogyasztani. Hogy szép rózsaszínű és jóízű legyen, a zsírt leszírt tepertőt, anélkül, hogy belőle a zsírt kinyomkodnánk, forrásig felmelegítjük és a tepertőt a most belőle utólag kioldadt és forrásba kerülő zsírban kissé megpirítjuk, majd a főlölesleges zsírt kinyomhatjuk belőle. Az így nyert zsíradék megszilárdulva sohasem olyan fehér és tiszta, mint amit alacsonyabb hőmérsékleten olvasszunk ki s így legelőszérűbb azt félretéve, kevésbé érzékeny, fűszerezételek készítésére mívelőbb elhasználni. Kánya Terézia

Biztosítsa jövő évi arzenes ne metez szor szükségletét a

MERITOL

mielőbbi megrendelésével

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE NÖVÉNYVÉDELMI OSZTÁLYA Budapest, V.I. Eötvös-utca 25/a

Harminc napon belül meg kell indítani a hadigondozottak járadékainak folyósítását

A hadigondozási ügyekben 48 órán belül intézkedni kell

A belügyminiszter az elmúlt napokban kiadott rendeletében utasította a székesfővárosi kerületi előljárókat, valamint a vidéki polgármestereket és főszolgabírákat, hogy a hadigondozottak járadékellátási ügyeit soronkívül intézzék el. Elrendelte a belügyminiszter, hogy minden hadigondozási ügyben 48 órán belül intézkedni kell, 30 nap alatt pedig

olyan határozatot kell hozni, amelynek alapján a pénzellátás folyósítása megtörténhet. Gondoskodott a belügyminiszter arról is, hogy ennek a rendelkezésének betartását a felsőbb közigazgatási hatóságok állandóan ellenőrizzék. A belügyminiszternek a rendelete a hadigondozottak körében osztatlan megelégedést keltett.

Csökkentik a katonai szolgálatot teljesített gazdák beszolgáltatási kötelességét

Az 1943-ban teljesített minden havi katonai szolgálat alapján 50 búzaponnal mérséklék a beszolgáltatást

A beszolgáltatási kötelesség teljesítéséről szóló közlést a miniszteri rendelet úgy intézkedett, hogy

ha a gazdálkodó, vagy a gazdaságában állandóan foglalkoztatott családtagja hadbavonult és a gazdálkodó összes szántóterületének kataszteri tiszta jövedelme legfeljebb 100 aranykorona, akkor a katonai szolgálatban eltöltött minden hónapra a kenyérgabona és zsidarétek beszolgáltatási kötelességét csökkenteni kell.

A rendelet végrehajtásával kapcsolatban közölte, hogy a hadbavonultak részére engedélyezett csökkentést 1943 január 1-től 1943 december 1-ig kell alkalmazni.

Az 1943–44. évi beszolgáltatási kötelességet tehát csak az olyan katonai szolgálat alapján csökkentik a nyilvántartó hatóságok, amelyek a katonai szolgálatot teljesítő 1943 január 1 és 1943 december 31. közötti időben teljesített.

A községi előljárók utasítást kaptak, hogy a legrövidebb időn belül tegyék közhírré, hogy

azok a beszolgáltatásra kötelezettek, akik 1943. évben teljesített

katonai szolgálatuk címén csökkentésre tartottak igényt, gazdakönyvekkel és katonai okmányokkal február 29-ig jelentkezzenek. A beszolgáltatási kötelességet a katonai szolgálat minden hónapja után 50 búzaeegységgel csökkentik, még pedig úgy, hogy a kenyérgabonára és zsírra vonatkozó beszolgáltatási kötelességet 10–10, a szabadválasztású beszolgáltatási kötelességet pedig 30 búzaeegységgel mérséklék.

Tizenöt napot és annál hosszabb időt egy teljes hónapnak számítanak, 15 napnál rövidebb időt pedig figyelmen kívül hagynak.

Ha az igényjogosult a jelentkezésre megszabott idő alatt is katonai szolgálatot teljesít, a községi előljáróság hivatalból köteles a csökkentést végrehajtani.

A beszolgáltatási kötelesség csökkentésénél mind az országhatáron kívüli, mind az országhatáron belül teljesített katonai szolgálatot, valamint a körzedekek munkaszolgálatát is figyelembe veszik.

Nem lehet azonban figyelembe venni a hivatásos katonák, valamint a sorkatonák tényleges szolgálati idejét.

Az OMBI-tag mezőgazdasági munkavállalók olcsó féltalpbort kapnak

A talpalás árát is megszábták

A börtalpalás kormánypolitikájának legfontosabb feladatának tekintik, hogy a mezőgazdasági munkavállalóknak elviselet talpú, de egyébként még használatosabb lübbeljük (cipő, bakancs vagy eszma) talpalásához olcsó áron megfelelő börtalpalákat juttasson. Ebből a célból széleskörű akciót indított, amelynek keretében a gyárak a féltalpak készítését már megkezdték és rövidesen megkezdődik a féltalpak készítése is.

Egy pár börtalpalát vásárlására jogosult minden olyan mezőgazdasági munkavállaló, aki tagja az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnek és így öregségi biztosítási könyveeskével rendelkezik.

A mezőgazdasági munkavállalók biztosítási könyveeskéjük felmutatásával kaphi meg a börtalpalát és a kiszolgáltatás tényét a biztosítási könyveeskébe bejegyzik.

A féltalpak készítését a Hangya, az Erdélyi Hangya és a Hanza szövetkezetek végzik. A mezőgazdasági munkavállalóknak ezek szolgáltatják ki a börtalpalakat és ők jegyzik be a vásárlást a biztosítási könyveeskébe. A féltalpak többféle számú nagyságban,

trapéz alakú darabokban kerülnek szétosztásra. A kiszolgáltatót börtalpalag mind talpaláshoz, mind sarokfoltoláshoz elegendő.

A börtalpalag ára 39–42. számú nagyságban 6 pengő 92 fillér, 43–46. számú nagyságban 7 pengő 4 fillér. Ezeket az árakat a féltalpakon letéríthetetlen bélyegzővel tüntetik fel.

Megállapították hatóságilag azt a munkadíjat is, amennyit a lábellenőrző kispárosok a féltalpalás munkáját vállalni tartoznak:

a féltalpak felerősítésért szeges kivételben sarokkivájtás nélkül 5 pengő 50 fillér számíthatnak fel. A cipészpárosok tehát kötelesek ezt a munkát a hatóságilag megállapított áron elvégezni.

Az akcióval kapcsolatban esetleges panaszok kivizsgálására a börtalpalás kormánypolitikai és mezőgazdasági érdekképviseletet kérte fel.

A mezőgazdasági munkásság között most megkezdődő börtalpalás után, illetőleg ezzel párhuzamosan az ipari munkavállalók és az erre rászoruló iskolás gyermekek börtalpalát is megismervezik.

Kormányfőtanácsossá nevezték ki a Falu-Gazdaszövetség igazgatóválasztmányának egy érdemes tagját

A Kormányzó Úr Mohácsy Lajos dr. marcelbergelyi evangélikus lelkész, tiszteletbeli esperesnek, a Falu-Gazdaszövetség igazgatóválasztmányának kitűnő tagjának a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta a közélet terén szerzett érdemei elismerésül. A jól megérdemelt kiüntetés a Falu-Gazdaszövetség és a magyar falvak társadalmi körében ösztönös örömet keltett, annál is inkább, mert a kiüntetés a falusi nép felemeléséért folyó munkában mindenkor tevékenyen vállalt és közéleti munkásságát valóban komoly eredmények jelzik. A Falu-Gazdaszövetség központjának elnök-

TEL.: 128-042

sege és igazgatóválasztmányának táviratilag köszöntötte kiüntetését alkalmából Mohácsy Lajos dr. esperest.

Február 29-ig tart a középiskolák első féléve

Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy

a középiskolákban, középfokú iskolákban és szakiskolákban az 1943/44. iskolai év első fele az 1944. év február 29. napjáig tart.

Ezekben az iskolákban az első félévi bizonyítványt 1944 február 29. napján utolsó tanítási óráján kell kiosztani. Február utolsó napján, vagy március első napján szünnapot tartani

nem szabad.

Ezek a rendelkezések nem vonatkoznak az ipari szakiskolákra, valamint a népiskolákra, ezekben az iskolákban az iskolai év első fele változatlanul január 31. napjával végződik.

Az első félév meghosszabbítása iskolai rendtartásokban megállapított egyéb határnapokat nem érinti.

A körzeti mezőgazdasági hitelszövetkezetek húszéves jubileuma

Az 1924. évben a magyar hitelszövetkezeti mozgalom különleges szervei, az úgynevezett körzeti mezőgazdasági hitelszövetkezetek fontos fordulóhoz érkeztek. Ebben az évben lesz ugyanis 20 esztendeje annak, hogy a trianoni országosonkítás után újjáépült Magyarországon szüksége mutatkozott annak, hogy a közép- és nagybirtokosok, valamint ugyanezen birtokkategóriának bérleti számára különleges hitelszerkezet létesüljenek. Ezért tette lehetővé a törvényhozás az 1920. évi XXX. t.c. keretében, hogy ezek a hitelszervek az Országos Központi Hitelszövetkezet irányítása alatt álló hitelszövetkezeti hálózat kebelében a körzeti mezőgazdasági hitelszövetkezetek formájában megvalósuljanak s ezek feladatkörébe utalta a közép- és nagybirtokok termelési és beruházási hitelszükségleteinek kielégítését. E körzeti hitelszövetkezetek részben a szövetkező földbirtokosok, részben az ugyanakkor alakult kerületi mezőgazdasági kamarák hatékony közreműködésével létesültek s éppen ezért kezdetől fogva szoros együttműködés áll fenn a gazdaságkamarák és a körzeti hitelszövetkezetek között, ezen utóbbiak vezetői között fontos szerepet töltek be a kerületi mezőgazdasági kamarák vezetői. Az 1924. év elején indult meg ezeknek a körzeti mezőgazdasági hitelszövetkezeteknek a működése.

Hat ilyen különleges körzeti hitelszövetkezet alakult az egyes mezőgazdasági kamarák székhelyein: az Alsódunántúli Kaposvárot, a Duna-Tiszaközi Kecskemét, a Felsődunántúli Győrött, a Tiszajobbparti Miskolcon, a Tiszántúli Debrecenben és végül a Nógrád- és Hontvármegyei

Balassagyarmaton. Az utóbbi néhány évvel ezelőtt a Tiszajobbparti Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezetbe olvadt be, úgyhogy ezidőszent az O. K. H. kötelekében 5 körzeti hitelszövetkezet működik. Hogy a magyar hitelszövetkezeti hálózatnak e különleges szervei a közbejött gazdasági válság és egyéb gazdasági és pénzügyi nehézségek ellenére milyen eredményes munkát fejtettek ki, annak legjobb bizonyítéka, hogy fennállásuk huszadik évfordulóján tagjaink száma 5525-re szaporodott, a szövetkezetek saját tőkéje 2,643.000 pengő, betétállományuk pedig meghaladja a 4 millió pengőt. A hiteligények kielégítése során a körzeti hitelszövetkezetek az eltelt 20 év alatt részben termelési, részben beruházási célokat szolgáló rövid-, közép- és hosszabblejáratú kölcsönök formájában, összesen mintegy 250 millió pengő támogatást nyújtottak tagjaiknak. Az elmúlt 1943. év végén a körzeti hitelszövetkezetek kölcsönállománya mintegy 40 millió pengőt tett ki.

A hósi halottak temetésére való utazás költségeinek megtérítése. A 31.264. sz. belügyminiszteri rendelet értesíti valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét, hogy a hósi halottak hozzátartozói részére, ha azok olyan szegénysorsúak, hogy a temetés helyére való utazáshoz szükséges viteldíjjal nem rendelkeznek, a törvényhatóság előlegezi a szükséges útiköltséget, az ingyenes visszautazáshoz pedig az szükséges, hogy a kórház külön igazolást állítson ki az érdeklő részére az odautazásra váltott menetjegy felmutatása ellenében.